

บทที่ 4

สรุปปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย

1. ปัญหาเรื่องหลักสูตร ในมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชาภูมิศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
  2. ปัญหาเรื่องเนื้อหาของหลักสูตร กำหนดหัวข้อรายการสอบละเอียดมากเกินไป เนื้อหาซับซ้อนกัน
  3. ปัญหาเรื่องหนังสือแบบเรียน
    - เนื้อหาของหลักสูตรบางคนไม่สัมพันธ์กับหนังสือเรียน
    - หลักสูตรกำหนดให้เรียนภูมิภาคอื่น โดยมีได้กำหนดให้แบ่งโลกออกเป็น 3 กลุ่ม
    - เนื้อหาในหนังสือแบบเรียนยังไม่ค่อยถูกต้องตามหลักวิชาการ
    - เมื่อกล่าวถึงลักษณะทางกายภาพของโลกต่าง ๆ แล้วควรกล่าวถึงลักษณะเศรษฐกิจไปพร้อม ๆ กัน
- ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาในหนังสือเรียน และแผนที่ไม่ถูกต้อง
  - ข้อมูลประชากร และสถิติไม่ค่อยบอกแหล่งที่มา
  - เรื่องการเข้าใจคำศัพท์ เช่น เมริเคียนปัจจุบันเมริเคียน หรือในแผนที่โคลอมเบีย ที่ถูก โคลัมเบีย

คู่มือครู

- บทนำยังไม่ชัดเจน
  - นำเรื่องการเข้าใจแผนที่มาสอนก่อนภูมิภาคอื่น
  - พยายามใช้ศัพท์ราชบัณฑิตยสถานให้ถูกต้อง
- ฉะนั้น หนังสือเรียนต้องปรับปรุงทั้งเนื้อหา และแผนที่ ภาพในหนังสือพยายามให้ชัดเจนกว่านี้ ข้อมูลต่าง ๆ ควรมีที่มาและเป็นปัจจุบันมากที่สุด

4. ปัญหาวิธีการสอน

1. ครูพูดมากเกินไป ไม่เปิดให้นักเรียนฝึกหัดตั้งคำถาม หรือ แสดงความคิดเห็น ครูมักใช้วิธีการสอนแบบเก่า เด็กไม่มีโอกาสค้นคว้าด้วยตัวเอง

2. อุปกรณ์ไม่พอและไม่ทันสมัย ทำให้การสอนไม่ได้อัตโนมัติ ตรงตามจุดมุ่งหมาย

3. อาจารย์สอนไม่ทันตามหลักสูตร มีชั่วโมงทำการสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลาเตรียมการสอน แบบเรียนมีเนื้อหาไม่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน

4. ผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขาดอุปกรณ์ ต้องการความช่วยเหลือ คำนวณวิชาการสอน การวัดผล

5. นักบริหารที่ไม่ใช่นักภูมิศาสตร์ไม่เข้าใจคุณค่าที่แท้จริงของวิชานี้ ทำให้การจัดระบบการเรียนการสอนในหลักสูตรไม่ค่อยตรงเป้าหมายที่วางไว้

6. การสอนภูมิศาสตร์ไม่ประสบผล เพราะปัญหาการจัดเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวุฒิภาวะของนักเรียนแต่ละระดับ

7. ผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์

8. เวลาเรียนน้อยเกินไป

5. ปัญหาในการใช้อุปกรณ์และอื่น ๆ

1. การใช้อุปกรณ์ประกอบไม่สอดคล้องกับบทเรียน

2. ส่วนใหญ่ใช้แผนที่ประกอบการสอน ไม่เสาะหาภาพที่เกี่ยวข้องมาประกอบการสอน

3. โรงเรียนมัธยมศึกษาขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยประกอบการสอนภูมิศาสตร์

4. ครูมักจะไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน สอนแบบบรรยาย ไม่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ขอบป้อนความรู้ให้อย่างเดียว

5. การใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง มีขนาดเล็กเกินไป

6. อุปกรณ์ที่ใช้แล้วไม่เก็บให้เรียบร้อย
7. รายละเอียด ชื่อ ที่เขียนในแผนที่ขาดความถูกต้อง
8. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ เวลาและเงิน ที่จะนำมา

ใช้ประกอบกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรก่อนทำการสอนทุกครั้ง
2. เตรียมการสอนล่วงหน้าทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบและเทคนิคการวัดผลการเรียน
3. รายละเอียดของเนื้อหาบางตอน มอบให้นักเรียนไปค้นคว้าทำรายงาน
4. วางแผนการสอนระยะยาวไว้ตลอดปี ตั้งจุดมุ่งหมายของการสอน แต่ละเรื่องแต่ละตอนที่แน่นอน
5. พยายามปรับปรุงวิธีสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ
6. การจัดกิจกรรมควรให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละตอน
7. ต้องทันสมัยและใหม่เสมอ ศึกษาข่าวสารทางภูมิศาสตร์
8. ใช้อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละตอน
9. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยรังจูงใจในการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ทันสมัยมาใช้
10. การวัดผล และการประเมินผล ควรทำให้สม่ำเสมอ